

Іванчук Н.В., старший  
науковий співробітник  
відділу організації науково-  
дослідної роботи НАВС.

## «ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ ТУР» - ЗОНА ТЯЖІННЯ

Чорнобильська зона - особливе місце на Землі. Події, що відбулися в зоні, змінили і продовжують впливати на хід розвитку нашої країни. Ця велика, закрита від світу територія виникла в результаті вибуху атомного реактора Чорнобильської електростанції 26 квітня 1986 року.

Територія та об'єкти, що знаходяться в межах Чорнобильської зони відчуження безумовно, є потенційно привабливими для здійснення туристичної діяльності. Це пояснюється, в першу чергу, наявністю дійсно унікальних і відомих всьому світу об'єктів, таких як «Укриття», міста Прип'ять, Чорнобиль і Чорнобиль-2. Крім цього сама зона відчуження - це територія, яка була позбавлена людського впливу протягом останніх 30-ти років. Природний розвиток екосистем призвів до утворення унікальних і цінних ландшафтів, заселених рідкісними видами рослин і тварин.

Необхідно відзначити, що термін «туризм» щодо відвідувань Чорнобильської зони відчуження використовувати не варто, оскільки дане поняття передбачає наявність таких атрибутів, як відпочинок, розвага і т.д. Відвідувати Чорнобиль, ЧАЕС та інші місця зони відчуження з такими цілями неприпустимо, в першу чергу, з етичних міркувань.

Зараз інтернет переповнений пропозиціями екскурсійних турів в зону відчуження, і вибір їх надзвичайно великий. Велика кількість організації пропонують різноманітні формати відвідувань, що відрізняються тривалістю і сценаріями, наприклад:

Індивідуальні поїздки для тих, хто хоче з'їздити в Чорнобиль сам або зі своєю групою, або у кого особливі вимоги щодо часу, географії відвідування або транспорту.

Повна поїздка на один день, в якій можна відвідати місто Чорнобиль, Чорнобильську АЕС і оглядовий майданчик об'єкту «Укриття», побути кілька годин в залишеному мешканцями, колись 50-тисячному місті Прип'ять.

Дводенна, трьох- або семиденний поїздки, що дозволяють повністю зануритися в Зону, з більш ретельним, неквапливим оглядом основних об'єктів і відвідуванням ряду важливих місць, з зануренням в чорнобильську природу, душевним спілкуванням з самоселами - мешканцями зони, і ночівлею в готелі найтихішого міста Чорнобиль.

Особливої популярності набуває авіаекскурсія до Чорнобильської зони відчуження, Прип'яті та Чорнобиль-2. Вона, ймовірно, є більш небезпечною для здоров'я людей, адже не передбачає перебування в самій зоні.

Безперечно, організація такого виду туризму тягне за собою певну відповідальність. Радіаційна зона - місце небезпечне і для прогулянок непризначене. Тут важливу роль відіграють питання страхування життя і здоров'я екскурсантів. Отже, розвиток такого виду туризму передбачає:

- створення відповідної правової бази;
- створення необхідної інфраструктури;
- підготовку кваліфікованих кадрів.

Як показує практика, кількість бажаючих відвідати Чорнобильську зону постійно збільшується. Особливо будуть корисні такі екскурсії тим, хто посилено пропагує безпеку «мирного атома»; іноземним вченим, які проводять відповідні дослідження; журналістам; людям, які раніше жили на території зони відчуження і тим, хто вирішив самостійно подивитися на місце катастрофи планетарного масштабу. Але не треба забувати що все ж таки територія Чорнобильської АЕС є в першу чергу дуже небезпечною, і їхати туди чи ні вирішувати кожному самостійно.